

TOERUSTING VOOR AMBTSDRAGERS/PAST.BEZOEKERS

Avond-1

1 Vooraf

- 1.1 Waarom heb je 'ja' gezegd toen je gevraagd werd ouderling/diaken/past.bezoeker te worden?
- 1.2 Wat zal naar jouw inschatting de betekenis van je taak in de kerk zijn voor je geloof?

2 Je houding tegenover je taak

2.1 Vrijmoedigheid

- Lastige positie: beginneling, misschien (deels) nieuwe invulling, = zoeken; maar: door de gemeente aangesteld en zo door Christus ingeschakeld.
- Je hebt de táák te leiden/bezoeken; je staat in dienst van Christus, werkt namens Gód. = Steun!

2.2 Bescheidenheid

- Je hebt een afhankelijke positie: je staat in dienst van Christus, gaat op pad námens God.
- Dan is het goed jezelf te relativiseren: je bent maar een instrument, een dienaar.

2.3 Vreugde

- Afgaande op de moeiten bij kerkleden en jezelf, kun je ontmoedigd/gedepriemd raken.
- Afgaande op je taak - in dienst staan van Christus' barmhartigheid - is er reden tot vreugde.

3 Twee vragen:

- 3.1 Wat heeft 1 Korintiërs 3:5-7 jou te zeggen over je houding tegenover je taak?
- 3.2 Wat heeft 1 Korintiërs 9:27 jou te zeggen over de geestelijke zorg voor jezelf?

4 Je houding tegenover de pastorant

4.1 Vertrouwelijkheid

- Die is niet vanzelfsprekend voor de pastorant, want: kritisch tegenover de bezoeker; persoonlijke moeiten; gevoel van schaamte; slechte ervaringen: niet begrepen, misbruik vertrouwen.
- Als bezoeker wérken aan vertrouwensband: oog hebben voor leefwereld pastorant; integer zijn: trouw zijn aan beloften (agenda!), besprokene van vorige bezoeken paraat hebben (notities).

4.2 Afstand (asymmetrisch)

- Die is zinvol voor de pastorant: hij mag geheimen hebben en zelf zijn gesprekspartner kiezen.
- Die is zinvol voor de bezoeker: geen nieuwsgierigheid; jezelf niet vereenzelvigen.
- Dus: voorzichtig zijn met vragen; de ander soms afremmen; kritisch zijn tegenover jezelf.

5 Grensbewaking

5.1 Geheimhouding

- Stelling: zwijgen over wat je bij de uitvoering van je taak vertrouwelijk ter ore komt.
- Gespreksvraag: hoe hanteer je deze verplichting tegen je huwelijkspartner en de kerkenraad?

5.2 Seksuele grenzen

- Stelling-1: je ver houden van seksuele handelingen/uitspraken of van handelingen/uitspraken die seksueel kunnen worden uitgelegd.
- Stelling-2: altijd blijft de verantwoordelijkheid voor een zuivere verhouding liggen bij de ambtsdrager/past.bezoeker, zelfs als de ander probeert jou te verleiden.
- Gesprekspunt-1: oppassen voor het Messiascomplex ('Het hangt van mij af!').
- Gesprekspunt-2: oppassen voor de eventuele eigen relationele onvrede.

6 Je houding tegenover eigen beperkingen

- Ontspannen: vanuit (jouw ervaring met) de Bijbel en het geloof kun je de ander vergaand van dienst zijn, want Bijbel en geloof betreffen de hele persoon en het hele leven.
- Reëel zijn: altijd stuit je op grenzen van je pastorale mogelijkheden: je persoon; je problemen.
- Verwijzen naar een plaatselijke collega; of verwijzen naar hulpverlening: je stimuleert de ander tot hulp-vragen, vaak via de huisarts; je draagt de ander niet over maar houdt contact.
- Zie: www.praktijkcentrum.org ; www.diaconaalsteunpunt.nl ; www.steunpuntkerkenwerk.nl

7 Taak ambtsdragers

7.1 Taak ouderlingen: geestelijk leiding geven

- Pastoraal beleid ontwikkelen en toepassen, zie 9.
- Jaarlijks alle adressen ten minste 1x (laten) bezoeken.
- Diepgang bevorderen van het onderlinge contact in de wijkkringen en van de wijkteams.

7.2 Taak diakenen: componist van de gemeenschap

- Eens in de 2 (?) jaar alle adressen bezoeken met diaconale thema's: gaven en noden.
- Zelf betrokkenheid tonen (of gemeenteleden daarin stimuleren) in het geval van bijz. situaties.

7.3 Wijkteam (ouderling + diaken + evt. past.bezoekers + coördinatoren van enkele wijkkringen)

- Is er voldoende duidelijkheid over de taak van de wijkteamleden tegenover de wijkkringen?
- Geregeld vergaderen voor afstemming, overleg en intervisie, ten minste eens in de 3-4 maanden.

TOERUSTING VOOR AMBTSDRAGERS/PAST.BEZOEKERS

Avond-2

8 Vooraf

- Welke tekst of welk gedeelte uit de Bijbel vind jij een van de mooiste, en waarom?
- De aanwezigen kunnen vragen stellen om zo iemands keus nog duidelijker te krijgen.

9 Pastoraal beleid

9.1 Algemeen

- Vroeger: voegzaam; nu: zomaar afhaken; vroeger: positief tegenover gezag; nu: eigen keuzes.
- Vroeger nadruk op verantwoordelijkheid pastoranten, nu op verantwoordelijkheid kerkenraad.
- Rekenen met principiële spankracht gelovigen: vaak beperkt; jongeren aarzelend onderweg.
- Niet: alles of niets; maar: liever iets dan niets; rekenen met gebrokenheid; rafels aanvaarden; = Als het niet kan zoals het moet, moet het maar zoals het kan.
- Tucht: evidente zonden waarvan anderen de dupe zijn; wat wil je bereiken en is dat haalbaar?
- = Taak ouderlingen: deze algemene uitgangspunten concretiseren in hun beleid inzake: gasten aan het avondmaal, huwelijksbevestiging, echtscheiding, samenwonen, homoseksualiteit.

9.2 Houding

- Loyaliteit inzake de gereformeerde belijdenis en inzake inhoudelijk beleid.
- Daarin niet krampachtig zijn: integer zijn tegenover jezelf (je mag melden dat je ergens afwijkend tegenover staat), maar het toelichten van het kerkenraadstandpunt moet domineren.
- Onzeker?: toetsen bij de voorzitter; onlust?: naar God!; bespreekbaar maken in kerkenraad.

10 De ouderling/diaken in gesprek

10.1 Actieve inzet tijdens gesprek: niet afwachtend, door schroom/moeheid; geen visite. Vier regels:

- Vooraf duidelijkheid: wat is de bedoeling van het bezoek; waarom samen met ander op bezoek?
- Lijn: je bewust zijn van de onderwerpen/vragen/volgorde, = voorbereiding/agenda; maar: soepel.
- Vragen vanuit onwetendheid: doorvragen; niet invullen; eigen ervaringen/ideeën parkeren.
- Reageren, = actief luisteren: in eigen woorden; ordening aanbrengen; alert op losse opmerkingen.

10.2 Band met God in het pastoraal contact

- Hoeft niet altijd expliciet aan de orde te komen: ook belangstelling; raad geven; dus: ontspannen.
- Voorzichtig met aansnijden van de band met God: niet te snel (ruimte pastorant); niet invullen.
- Toch: erop gespist zijn de band met God aan de orde te stellen, vooral vragenderwijs.
- Bijbel lezen? Zo ja, aan het begin of aan het eind? Soms meer algemeen: 'Wat is voor jou hier doorslaggevend / Wat geeft jou in deze situatie houvast?' (gebed: zie 12)

10.3 Valkuilen

- Het verdringen van eigen onmacht: spanningsveld onmacht – taak (aanvaard: soms lege handen!)
- Andermans problemen bagatelliseren: vergelijken met wat lichter, soortgelijk of erger is.
- Moeite met ongelovige uitspraken: 'Zo mag je niet praten!' (niet veroordelen, maar ruimte geven).
- Geen onderscheid zien tussen onmacht en onwil (onmacht aanvaarden, maar er niet in berusten).

11 Oefeningen

- 11.1 Stel: een ouderling meldt op de vergadering dat hij een kennismakingsbezoek heeft gebracht aan een kerklid dat sinds kort blijkt samen te wonen met een niet-kerkelijk meisje; hij is er verlegen mee. Wat moet je elkaar tijdens de bespreking die ouderling adviseren over het vervolg?
- 11.2 Tijdens een bezoek komt iemand met heftige kritiek op de preek van zondag; jij was daar ook niet zo blij mee. Wat stel je aan de orde in het gesprek, ook van je eigen moeite met die preek?

12 Voorbede

12.1 Bij het bezochte kerklid

- Het moet een bewuste keus zijn: niet automatisch, maar wel erop gespist zijn.
- Als iemand ongeneeslijk ziek is, moet het gebed wel reëel zijn: rekenen met de feiten (?).
- Recht doen aan iemands leefwereld, incl. iemands plaats in de gemeente.
- De toehoorder moet er 'amen' op kunnen zeggen; in het gebed dus geen pastoraat of kritiek.
- Zo nodig een brug leggen tussen je gebed en inhoudsvolle momenten uit het gevoerde gesprek.

12.2 Thuis

- Algemeen, als terugkerend punt: de gemeente als geheel incl. de werkers; schietgebed onderweg.
- Speciaal in het avondgebed na gebracht bezoek: terugblik; voorbede.

13 Diversen:

- Na bezoek: notities: niet vertrouwen op geheugen; geen notities naar opvolger; gebruik agenda.
- Kerkenraad: elkaar informeren over bijzondere omstandigheden; afstemming bezoek; intervisie.
- Rapportage aan kerkenraad/wijkteam:
 - geen vertrouwen schenden: geheimhouding; niks zonder medeweten pastorant naar ander;
 - kerkenraad informeren: gegevens voor overleg; wat typerend is in het gesprek of de gesprekken.